

Víkend HN 21.12.2012

Kdo má koule jako Havel?

Petra Hůlová

Rok 2012 byl prvním celým rokem bez Václava Havla. Výčet těch, kteří loni chyběli, tím sice nekončí a vakuum po Havlovi je beztak černou dírou, do níž si každý nacpe, co chce, ale přesto. Pominu-li své ryze soukromé peripetie, je právě neexistence byť třeba jen tušeného Havlova hlasu tím, co pro mě rok 2012 v Čechách nejvýrazněji poznamenalo.

Tragika Havlova osudu je tragikou osudu člověka, který byl a je v zahraničí ceněn více než doma, a přestože sám sebe považoval spíše za dramatika než za politika, podstatnější místo zaujme, kdo ví, možná spíše v učebnicích novodobých evropských dějin než v panteonu nejvýraznějších evropských dramatiků. Ať už se však z Václava Havla udělá cokoli, morální závazností jeho textů to nehne ani o píď. Jejich nadčasovost, respektive nepoplatnost režimům se obráží i v tom, že je lze kriticky vztáhnout nejen na komunistický režim, ale i na ten dnešní. Havel ostatně již před čtyřiceti lety označuje ve svém eseji *Moc bezmocných* krizi demokracie na Západě za stejně závažnou, jen lépe skrytou, než tomu bylo v tehdejší ČSSR. Upínání se k tradiční parlamentní demokracii jako jediné a trvalé záruce svéprávného lidského postavení pak za „přinejmenším krátkozraké“. Podle Havla se totiž oba systémy potýkají s čímsi analogickým: nadřazováním politiky nad mravnost a účelu nad zodpovědnost. Havel hovoří o krizi soudobé technické civilizace jako celku. KRIZE TECHNICKÉ CIVILIZACE. Jak zoufale obstarožně to dnes zní, že? Přece víme, že není technická, ale informační, a krizi vyřeší nikoli občanská společnost, ale patřičně regulovaný svobodný boj politických alfa samců.

Celý článek je uložen v Archivu Knihovny Václava Havla.